

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Belyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Ipari viszonyaink.

Valamely ország jólétének és felvirágoztatásának szükségszerű követelménye a mezőgazdasági és ipari viszonyok rendezettsége. Csak annak az államnak alattvalói örvendhetnek jólétnek, amelynek mezőgazdasága és ipara kifejlett. E két tényező az alap, a melyen az állami élet nyugszik, mert a mezőgazdaságilag és iparilag, tehát anyagilag gazdag állam közmívelődésileg és erkölcsileg is gyarapszik, az anyagi pauperizmus pedig az erkölcsi hanyatlásnak legfőbb előmozdítója.

Magyarországról azonban — sajnos — a legkevésbé lehet állítani, hogy mezőgazdasági és ipari viszonyai rendezettek. Mindkét téren nagyon el vagyunk maradva a nyugoti művelt államok mögött. Tekintsük csak iparunkat. Utón-utfélen halljuk, hogy iparosaink nyomoruságos helyzetbe kerültek, hogy az utóbbi évtizedek gazdasági átalakulásai a tönk szélére juttatták őket. És ez tényleg így is van. A gyáripar fellendülése leszorította a versenytérről a tőkével nem rendelkező kisiparost s azt vagy szolgáltatába hajtotta, vagy teljesen megfosztotta kenyerétől. Ez különösen ott érezhető, ahol a gyáripar kifejlett, mint Németországban, Angliában, Ausztriában. A mi gyáriparunk azonban most még csak a fejlődés stádiumában van s kisiparosaink mégis rosszabb viszonyok között vannak, mint akár Anglia vagy Németország kisiparosai. Ennek oka kétségkívül nem a hazai gyáripar.

Az okot könnyen föltalálhatjuk, ha figyelemmel kísérjük külkereskedelmünket. 1906-ban külkereskedelmi forgalmunk a következő volt: behozatalunk ipari cikkekben 767,766,317 korona volt, míg kivitelünk összesen 166,495,126 korona. A különbözet tehát több mint 600 millió korona. Ezek a számok megfejtik, hogy mi okozza iparunk válságos helyzetét. S ha még hozzávesszük, hogy a milliókkal megfizetett iparcikkek anyagának értéke átlag 40—50 millió korona, vagyis kizárólag a munkabér, csomagolás, kezelés és ügyvitel címén fizetünk a külföldnek évenként 550 millió koronát, úgy nem csodálkozhatunk azon, ha országunk a pauperizmus lejtőjén mind jobban és jobban halad lefelé.

Ez az 550 millió a külföld, legnagyobb részét pedig kedvelt (?) szom-

szédaink az osztrákok feneketlen zsebébe vándorolt óriási vesztere a hazai iparnak. Ez a magyarázata a magyar iparos siralmas helyzetének. Mindenekelőtt tehát az óriási behozatal ellen kell küzdenünk, ha segíteni akarunk magunkon. Ebből azonban még nem következik, hogy ezután a külföldről egyáltalán semmit se szerezzünk be, mert ez lehetetlen. Iparunk még nincs annyira kifejlődve, hogy a hazai szükségleteket minden irányban kielégíthetné. Annyit azonban mindenesetre meg kell tennünk — ha csak nem akarunk önmagunk okai lenni a saját vesztünknek — hogy behozatalunkat a lehető legkisebb fokra redukáljuk a kész ipari termékek terén. Csakis az elkerülhetetlenül szükségeseket szerezzük be a külföldről s csakis akkor, ha itthon nem szerezhetők be.

Az utóbbi években sokat beszélünk a honi ipari termékek pártolásáról. Alig van elterjedtebb kifejezés, mint hogy „Pártoljuk a honi ipart!” Helyes. Sajnos azonban ennél is, mint sok más hasznos és üdvös dolognál nagyon is észrevehető a magyarnak egy rossz tulajdonsága. Szeretünk sokat beszélni, nagy szónoklatokat tartani, hogy így meg amugy ne engedjük magunkat kifosztani, ne ülünk fel az osztrák ugratásoknak; de amidőn tenni is kellene valamit, akkor mindjárt elfelejtjük előbbi ígéretünket, megfeledkezünk előbbi buzgalmunkról, s a legnagyobb készséggel liferáljuk garasainkat a külföldre. Mintha bizony idehaza nem volna reá szükség. Vagy talán a külföldi portéka jobb, mint a hazai? Nem. Hisz az osztrák éppen legelejtesebb termékeivel árasztja el piacainkat. A legtöbben azonban azt hiszik, hogy a műveltségnek követelménye külföldi termékeket venni. Szerintük egy uri házat be sem lehet rendezni izlésesen, hacsak nem bécsi butorokkal és szőnyegekkel.

Ehez járul még a magyar könnyelmű, költséges természete. Szeretjük a cifraságokat és óriási összegeket áldozunk értük. (Kevés kivétellel a külföldről szerezzük.) Azt azonban, hogy önmagunknak és az országnak mily nagy kárt okozunk ezzel, figyelmen kívül hagyjuk. Valóban jellemző egy híres nemzetgazdászunknak erre vonatkozó megjegyzése: A magyar gazda, ki midőn igavonó marhára van szüksége, költsön pénzen vásárol Bécs-

ben, olyan diszkocsit, mely Budapesten készült.

Elég volt már kérkedni hazafiságunkkal. Itt az ideje, hogy szakítsunk nemtörődömségünkkel Lépünk a tettek mezejére s mutassuk meg, hogy tenni is tudunk ha kell, annál is inkább, mert nem az egyesek, nem is egy társadalmi osztály, hanem az egész ország jóléte követeli ezt. Szerezzük be szükségleteinket honi termékeinkből s akkor valóban „Pártoljuk a hazai ipart!”

Egy.

Katholikus népszövetség.

Szilágyiban.

Folyó hó másodikán alakult meg Szilágyi telepés községben a Katholikus Népszövetség. Dacára a farsangi mulatságos hangulatnak, a szilágyi hívó katolikusok igen szép számmal jelentek meg az alakuló gyűlésen. A hatósági közeget Korsós József szilágyi jegyző képviselte. Bálint György szilágyi lelkész meghívására megjelentek Rechner Konrád plébános és Dallmann Nándor káplán.

Az alakuló gyűlésen Rechner Konrád egyóras hatalmas beszédben szólott a jelenlevőkhöz a katolikusok összetartásának és szervezkedésének szükségességéről oly lelkesedéssel, hogy utána egyhangu felkiáltással elfogadták a katolikus népszövetség megalakulását, melyet Bálint György megalakultnak mondott ki. Igazgató lett Bálint György lelkész, s mintegy hetvenen jelentették ki, hogy belépnek a katolikus népszövetségbe.

Ez is igen szép eredmény ilyen kis községben. Udvözöljük a derék szilágyi katolikusokat, kik hitükért bátran sikra szállnak, s kívánjuk, hogy a katolikus népszövetség Szilágyiban is viruljon, s áldásosan működjen igen sokáig! Isten velünk!

D.

Bezdánban.

Tudositónk írja, hogy Bezdánban e hó 8-dikán, vasárnap tartja meg alakuló ülését a katolikus népszövetség.

A kereskedelmi alkalmazottak helyzete és az új ipartörvény.

Kereskedelmi alkalmazottaink szociális törekvése az utóbbi időben két egymással ellentétes irányban nyilatkozott meg. Az alkalmazottak egy töredéke járatlan utakon elérhetetlen célok felé törekszik. Egyéni érvényesülést, kényelmet, gondtalan életet és a munkaredukciót tekintik szociális törekvéseik végcéljainak. A higgadtabbak, az okosabbak, számítani tudók, járható utakon elérhető célokért küzdenek és a jelekből ítélve jogos törekvéseik sajkája mihamarabb elfog jutni a megvalósulás révpártjához. Lássuk csak, mi után vágyakoznak ezek, melyek azok a jogosnak elismert törekvések, ami-

ket célul tűzték és amikért már 40 év óta küzdöttek, de eddigelé céljaikat el nem érthették.

Először is kívánják a teljes vasárnapi munkaszünetet. Másodszor óhajtják munkaképtelenség esetében az ellátást. Harmadszor sürgetik a záróra szabályozását és végre szorgalmazzák a felmondási időnek az eddigi szabad egyezkedés kizárásával, reájuk nézve előnyösebb törvényes megoldását.

Kereskedelmi kormányunk eddigi ténykedései arra mutatnak, hogy kereskedelmi alkalmazottaink jogos törekvései a jelenlegi viszonyokhoz mérten a megvalósulás felé közeliednek.

A f. évi július 1-én életbe lépett és a régi betegsegélyző pénztárakat egészen új alapra fektetett törvény sok becses és értékes rendelkezést tartalmaz, a munkaképtelen alkalmazottak ellátására vonatkozólag. Igaz ugyan, hogy ez a törvény nem biztosítja a várva-várt nyugdíjellátást, de biztosít egyéb értékes kedvezményeket, amelyek a multakhoz képest nagy haladást jelentenek.

A vasárnapi teljes munkaszünet kérdése most foglalkoztatja a miniszterium vezetőségét. Ennél a kérdésnél két ellentétes érdek küzd egymással szemben. A főnökök, meg az alkalmazottak érdeke. A kormány bármennyire is szíven hordja az alkalmazottak jogos igényeit, még sem zárkozhatik el a kereskedők érdekeltségi körének megnyilatkozásai elől és bár nehéz dolog ellentétes törekvéseket közös mederbe terelni, mégis nagy remény van arra nézve, hogy kormányunk ezt a kérdést is mielőbb meg fogja oldani.

A záróra egységes szabályozása, a felmondási idő törvényes és előnyös rendezése, egyáltalában a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak szilárd alapokra való fektetése a kereskedelmi alkalmazottak 40 éves küzdelmében azok a világitó pontok voltak, amelyek körül összpontosult az összesek érdeklődése, vágyódása és törekvése.

Es éppen ezekből a szempontokból üdvözöljük örömmel az új ipartörvényjavaslatot, melyet a kereskedelemügyi miniszterium nagy körültekintéssel, szakavatottsággal és a jelenlegi viszonyok helyes mérlegelésével készített. Ez a javaslat nemcsak az ipar összes vonatkozásait öleli fel, hanem megoldja a kereskedelmi alkalmazottak szociális törekvéseinek összes kérdéseit, szabályozza a zárórát, rendezi a felmondási időt és meghatározza az alkalmazottak jogviszonyait. Segíteni akar ez a törvényjavaslat az 1875. XXXVII. t.-cz. hiányosságain, mivel a kereskedelmi törvény a záróra egyáltalán nem terjeszkedik ki és a felmondási időt szabad egyezkedés tárgyává tette és ebben a szabad egyezkedésben rejlik az a nagy szociális veszély, amely ellen az alkalmazottak küzdöttek.

Az új törvényjavaslat legközelebb meg fog küldetni az összes szaktestületekhez véleményezés végett. A miniszterium betérés előtt figyelembe kívánja venni a jogos óhajokat és igényeket, a mai helyzet keretében beilleszthető törekvéseket. Legyünk a vélemények kifejezésében óvatosak, előre látók, tapintatosak és számítók. Ne kívánjunk lehetetlen dolgokat, hanem csak megvalósítható és a kereskedelem szellemével nem ellenkező aspirációkkal álljunk elő és akkor biztos a remény a tekintetben, hogy a miniszterium ezeket készséggel honorálni fogja.

Harc a fajtalanág ellen.

Gruber Miksa dr., müncheni egyetemi tanár, az ottani egészségügyi intézet igazgatója, a bajorországi királyi egészségügyi tanács előadója — mint mondják — Németország legutódabb orvososa. Különböző szabadlú ember, a német katolikus centrum-párt esküdt ellensége. Nem klerikális, nem ultramontán, hanem protestáns.

Ez az elfogultsággal épen nem vádolható ember a mult év szeptemberében egy szenzációs beszédet mondott a berlini Deutscher Verein für Volkshygiene, népegészségügyi egyesület nagygyűlésén a népet méte-

lyező sajtó, ponyvairodalom és színházak ellen. A beszédet a német nép ma száz és százezer példányban olvassa.

Csak néhány kitépelt sor a nagyhatású beszédből:

„Szeretnék a Szentlélek tüzes nyelvén beszélni, akkor odakiáltanám a népemnek... Térítsük észre mindenekelőtt azt a sok boldog nőt, kik szabadszerelmeiről ábrándozva nem gondolják meg, hogy saját nemüket s az egész generációt romlásba döntik. Zárjuk az örültek házába azon esztétikusokat, kik a szépség (művészet) jogcíme alatt mindent célnélküli játékká tesznek... Ussétek agyon azokat az álprófétákat, kik a kiméltlen és egoista kiélést mint ideált hirdetik! Ezeket a gazembereket, kik azért, hogy maguk mértéktelenül élhessenek, a szenvedélyek mérséklését tagadják és az önmegtartóztatás hirdetését képmutatásnak minősítik.

Józanabban akarok szólni: a közvélemény rendszeres félrevezetése a napisajtó legnagyobb része, a szépirodalom és a művészeti folyóiratok által a nemi életrendtársadalmi és fajegészségi jelentőségét illetőleg a mi korunk egyik legveszedelmesebb egészségügyi betegsége; sokkal veszedelmesebb, mint a közönséges pornográfia, mely durvaságainál fogva a jobb emberekkel önmagától megutáltatja magát! Hanem a fenti édes, csuszó méreg!

Aki népét igazán szereti, annak erős ellenállásra kell szervezkednie azáltal, hogy az ilyen könyveket nem veszi meg, az ilyen színházakba nem jár, az ilyen lapot nem veszi kezébe s fogadalmat kell tennie, hogy nem hódol a mai beteges alkoholizmusnak. Nem szabad megjedni az aljasságot szolgáló bohémiség részeg ordításától: mert az még nem filiszter, aki a kloakabohémiséget és bordélyházi művészetet utálja és még korántsem ultramontán és a sötétség embere az, aki bátran hirdeti, hogy a szabadság és a féltelenség különböző fogalmak!...“

Igy beszél Németországban egy szabadkőműves orvostanár. Es nálunk? A „magyar” sajtó nem vesz tudomást az ilyen beszédéről, mert érdekeit sértené, önmagát itélné el, ha foglalkoznék vele akkor, mikor az utolsó oldalon önmaga áll be hirdetéseiével a fajtalanág szolgálatába.

Nálunk, főleg a fővárosban 13—14 éves leányok a legaljasabb élelapokat édesanyjuk szemelattára szabadon olvassák és prűderiának minősítik azt, ha a fiatal 15—16 éves leányokat nem viszik el mamáik a színházba, hogy a „Varázskeringő” disznóságában gyögyörködjenek.

Mikor is jutunk mi el annak a német doktornak az erkölcsi magaslatára?!

Ego.

A májusi delegációk. Bécsből jelentik, hogy az ideai májusi delegáció Budapesten lesz s az országos bizottság a képviselőház ülésével párhuzamosan fog tanácskozni.

Tisza a királynál. Egyik bécsi lap a legkomolyabb képpel elmeséli ezt a hírt s pontosan a napját is tudja az audienciának. Szerinte az alaposan megbukott miniszterelnök csütörtökön megy a királyhoz. Hozzáteszi mindjárt gyöngéden ehhez az értesüléshez, hogy Tisza kihallgatása a politikával semmi összefüggésben nincs és csak mint titkos tanácsos jelenik meg a király előtt, aki immár két évnél régebben nem fogadta Tiszát.

H I R E K.

Tájékoztató.

Március 8. Az iparospárt szervezése a Hungária nagytermében.

Március 8. A katolikus népszövetség ismertetése a két katolikus körben délután.

Március 8. A tanítónő-képezde hangversenye a tanintézet termében, d. e. 11 órakor.

Március 22. A kath. népszövetség végleges megalakulása.

Országos vásár: Ujvidék március 20., 21. és 22-ikén.

Fabiny Teofil meghalt. A magyar jogászvilágnak gyásza van: Fabiny Teofil volt igazságügyminiszter ma reggel 86 éves korában meghalt. Az agg tudós évek óta már egészen visszavonult életet élt, de különben sem volt soha a nyilvános szereplések embere.

Az ideai császárgyakorlatok. Bécsből jelentik, hogy az ideai császárgyakorlatokat most már bizonyosan Nyugat-Magyarországon, Veszprém-, Sopron- és Vasvármegyékben tartják. A hadgyakorlatokon a 4. 5. és 13. hadtestek vesznek részt. A fegyvergyakorlatra behívott legénységnek husz napig kell szolgálnia.

Egyházfejdelmek megfenyegetése. Newyorkból sürgönyzik: Farley newyorki katolikus püspök jelentést tett a rendőrségnek, hogy levelet kapott azzal a figyelmeztetéssel, hogy az anarchisták halálát határozták el és nehéz lesz a halálos ítélet végrehajtását megakadályozni. Hasonló figyelmeztetést kapott Gibbons érsek, aki erről szintén értesítette a rendőrséget.

Adományok a kath. sajtóegyesületnek. Az apatini első rózsafüzér társulat németajku tagjai 200 koronát Gauder István segédlelkész 10 koronát adományoztak a katolikus sajtóegyesületnek. Ezenkívül Martin József, szentfülöpi esperesplébános tb. kanonok 156 kor. küldött az egyesületnek. A részletes kimutatást következőkben adjuk: Martin József tb. kanonok, esperes-plébános 50, Schur Adám segédlelkész 10, Percsy Magdolna, Szendlbach Klára, Schmidt Keresztély, Kupferschmidt Pál, Schmidt Konrád jh., Schmidt Katalin és Léh Ferenc 2—2 korona, Schmidt Konrád jh. gyűjtése 80, melyhez hozzájárultak a következők: Müller József 1, Müller Rozália 1, Eichinger Márton 1, N. N. 10, Eichinger József 1, Szendlbach Klára 3 korona 26 fill. N. N. 10, König István 1, Schmidt Katalin 4, König Ferenc 1, N. N. 20, Eichinger Mátyás 1, Percsy Pál 1, Leopold Menyhért 1, Müller Adám 1, Schmidt Konrád 1, Percsy Sebestyén 1, König István 1 korona 38 fill. König Ferenc 50 fillér, Schmidt Katalin 1 korona, Többen együtt 2 korona 86 fillér, végre N. N. 15 korona.

A kath. legényegylet bohócs-télye. Minden tekintetben sikerült bohócs-télyel bucsuzott el a kath. legényegylet Karneval hercegtől. Egy humoros, ötletes monológ előadása, két árnykép jelenet és két drótosztót humoros bemutatása józúen megkacagtatta a közönséget. A szereplők: Lipostyák, Koritkó, Krix bravuros játékkal kiérdemelték a tapsviharokat. Az előadást éjfélig tánc követte.

Idők jele. Fehértemplomról jelentik, 20—25 felnőtt német polgár összeállt s elhatározta, hogy magyarul tanul. Az ottani állami polgári leányiskola termeiben gyűlnek össze hetenként egyszer s az iskola tanítói vezetik őket be a magyar nyelv miszteriumaiba — teljesen díjtalanul. A pángermánizmus legszebb virágai nyílnak Fehértemplomban s ez az a hely, amelyik legtovább ellenállt a magyar nyelv ostromának. Annál kedvesebb meglepetést jelent a fehértemplomi polgárok elhatározása, amely egyrészt annak megértéséről tesz tanuságot, hogy az ország minden polgárának kell ismernie az állam nyelvét, másrészt azt biztosítja, hogy Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter népi iskolai törvényére már égetően szükség volt.

Egy millió puskalövés óránként. Verne fantáziáját is felülmúlja az a hadigép, amelyről egy newyorki kábeltávirat ad hírt. Az amerikai lapok egészen komolyan írnak arról, hogy egy Pangerer nevű svájci olyan gépfegyvert ajánlott fel megvételre az amerikai kormánynak, amely lőpor vagy sürtett levegő használata nélkül óránként egymillió golyót képes kilőni és teljesen zajtalanul dolgozik. Az új gépfegyvernek még az az előnye is meg van, hogy nem rug vissza és át sem tüzesedik. Egymillió golyó kilövése ötven koronába kerül. Egyszerre kétféle golyót lehet beletölteni az új hadi-

gépbe, mely aztán magára hagyva szakadatlanul dolgozik mindaddig, amíg mind a kétmillió golyót ki nem lötte. A feltaláló gépfegyverét egy hatvan mértföld sebességgel haladó automobilra alkalmazná, amely egy óra alatt kétszáz ezer embert semmisíthetne meg. Két nap tehát elegendő volna arra, hogy az osztrák-magyar monarchia egész lakosságát kipusztítsa. A csodagépért, amely lehetetlenné tenné a háborút, feltalálója egy-millió font sterlinget kér.

— **Rákóczi lovasszobra.** Vetélkedve buzgalkodnak Magyarország hölgyei abban a nemes munkában, mely hivatva van a nagy fejedelem, a bujdosó hazafinak, Rákóczi Ferencnek lovasszobrót állítani. A Rákóczi sorsjegyek igen népszerűek ország-szerte. A sorsjáték huzása visszavonhatatlanul március 15-én lesz hatósági biztos jelenlétében. Maga a negyven ezer korona értékű főnyeremény valóságos remeke a magyar iparnak. A csillogó briliántokkal ékes női és férfi teljes kollekció Budapest, VII. Erzsébet-körút 34 szám alatti helyiség kirakátaban a napnak minden órájában száz meg száz nézőt állít meg. Maga Andrassy Gyula gróf a szoborbizottság védője is megtekintette azokat és őszinte elismeréssel adózott, hogy a rendezőség ilyen nemes művel hívja föl vállalkozására és a hazafias cél sikerére a figyelmet és a sorsjegy vevőinek ily értékes nyereménnyel kedveskedik. A nyeremények értéke 90.000 korona, s így aki a nagy Rákóczihoz szobrához egy koronás sorsjegy vételével hozzájárul, amellyel egy nagy nyereséssel bír, sorshuzásban vesz részt. Sorsjegyeket március 14-ig még mindig küld a Rákóczi sorsjegyiroda (Budapest, IX., Boráros-tér 2.) Hazafias szívvel ajánljuk a szép célt olvasóink figyelmébe.

— **A vigyázó.** Ma reggel egy kilenc esztendő fiúcskát hoztak be a kórház szemészeti osztályára. A szerencsétlen gyerek bal szeme be volt kötve és ahogy a kötést fölnyitották, egy véres sebet találtak a szem helyén. A fiúcska elmondta, hogy Süss Róbertnek hívják, majd így folytatta: „Tegnap együtt ültünk az iskolában. A tanító ur elment a teremből és meghagyta, a vigyázónak, Baranyai Antalnak, hogy rendet tartson. A vigyázó többször figyelmeztetett bennünket, hogy ne lármázzunk és nekem azt mondta, hogy kiszurja az egyik szememet, ha tovább folytatom a lármát. A figyelmeztést nem vettem komolyan és persze tovább lármáztam. Erre Baranyai tollával kiszurta a szememet.”

— **Megbicskázott köztívít.** A 86-ik gyalogezred egyik köztívítét, Róka Lajost támadták meg ma éjszaka hatan, valamenynyien bicskával felfegyverkezve. A köztívítét alaposan megbicskázták. Sebeit a mentők kötözték be.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, diszmun-kák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

SZINHÁZ.

* Slavianszki féle pénteki hangversenyre igen nagy az érdeklődés. Páholyra eddig már több az előjegyzés, mint amennyi van, és az igazgatóság ez uton kéri tisztelettel a t. jogtulajdonosokat hogy jogaikat ma délelőtt legkésőbb tíz óráig érvényesíteni sziveskedjenek, mert ezen időn túl eladja a pénztár.

M ű s o r:

Csütörtök: Bátkirálynő.
Péntek: Szlavianszky Dimitri Agreneff 50 tagból álló orosz ének társulata. — Fel-emelt helyárok. Bérlet szünet.
Szombat: Bátkirálynő.
Vasárnap délután: Kornevilli harangok este Bernát.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.
Telefonszám 283.

Ifjusági iratok, diszmun-kák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötetekben készülnek.

Továbbá nagy választék **rajz- és írószerekben.**
Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét **diszmun-kákötetésemre**, ahol a legmodernebb és legcsinosabb munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Elítélt szoliálista szónok.** Egy évvel ezelőtt Szekesfeherváron Handler Gyula nevű körmives a szociálisták gyűlésén kényekedve szerint szidta a kormányt. De ez még nem volt neki elég. Izgatott beszédben, gyűlöletteljesen fakadt ki az urak és a papok ellen, akik a népet (szerinte) elnyomják, nyomorba kergetik s egész hévvel izgatta a hallgató tömeget, hogy ezt ne tűrje tovább, rázza le magáról ezt az igát. Osztály ellen való izgatás végett Handler Gyulát a törvényszék három hónapi fegyházra és száz korona pénzbírságra ítélte, amely ítéletet a budapesti tábla tegnapielőtt jóváhagyta.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-csabb eseteknél is. Az Illés-féle **utifü kivonat**ól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára tve-genként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **ILLÉS ANTAL** vörös kereszt győgytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetnek. 185-62

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmöczy Ernő.

Kinját fokozta az a nyugtalanító érzés, hogy az ifjú ómiatta nem fejezhette be népméltó munkáját.

Mennyire meggyűlölhette, megvethette őt ez az ember!

Akkor aztán újra az a régi emésztő gond és fájdalom fogta elő. Ez a szenvedés dönti majd a sirba. Amint ott tehetlen benu-ltságban feküdt az ágyon, úgy gondolta, hogy közel van a vég.

Egyszerre azonban a Krisztuskép jutott az eszébe. Mintha szegényes diszében most lépett volna be az ajtón. Egész tisztán vélte látni.

Újra ehhez a képhez kezdett esdekelni. Szinte csodálkozott azon, hogy miért nem előbb fordult már ahhoz, ki eddig minden szükségében kegyes vigasztalója volt. Bizonyára azért, mert nem a templomban volt trónja, hanem Miss Tottenham hurcolta magával városról-városra, mint valami ritka műkincset. Csak akkor gondolt hát reá, mikor már nagyon legyötörte a fájdalom.

* * *

Beköszöntött végre az ünnepi est. Donna Micaela az összes cselédségnek kimenőt adott, hogy megtekintsék a feldisztatott várost; ő maga édesatyjával egyedül maradt honn a hatalmas épületben. Tíz óra tájban Cavaliere Palmeri kereste fel azzal, hogy

szeretné meghallgatni a piactéren adandó hangversenyt. Micaela félt egyedül maradni, kénytelen volt vele menni tehát.

A piacteret diszes szinkórré alakították át, köröskörül szép rendben támlásszékek sorakoztak egymás mellett. A legutolsó zugot is ellepte a szorongó embersereg, úgy, hogy csak nagy ügyel-bajjal juthattak helyhez.

— Mily szép, mily tündéres ma a város, Micaela, — szolt most Cavaliere Palmeri. — Az éjszaka fenséges pompája úgy látszik visszaadta jókedvét újra. Oly bizalmas gyengédséggel beszélt leányával most, amilyent régt hallott már tőle.

Érezte, hogy szívből, lélekből jöttek e szavak. Édes gyönyör fogta el keblét, mint akkor, mikor először látta meg a várost. Hisz e város a csodák, a szépség és kellem tanyája volt, valóságos földi paradicsom és Isten szentélye.

Szemben vele magas, hatalmas épületet vett észre, melynek fala úgy csillogott, mintha csupa ragyogó gyémántkövel lett volna kirakva.

Nagysokára jött csak rá, hogy a fényárban uszó épület Diamante dómja. Ezüst meg aranypapírból készült művirág borította el minden oldalát, száz meg száz apró tükörcsok volt illetve a virágok közé. Számtalan apró méces ragyogott a levelek alján, mint mikor a szentjános-bogárka meglapul az ágak tövében. Csodaszép volt e látvány, melyhez foghatót Micaela világ életében sem élvezett soha.

Egyéb világitás nem volt a piacon, de nem is volt rá szükség. Az a hatalmas gyémántfal nappali fényt árasztott a térre. Még a kormos Geraci palota is olyan volt most, mintha lángtengerben égne.

A városháza sok hatalmas erkélyével, magas oszlopcsarnokával, a hosszú apácakolostor, a római kapu most oly fenségesnek, csodálatosnak tűnt fel Micaela előtt. Alig akarta hinni, hogy épen e városban érte az a sok nehéz sorscsapás.

A tolongó sokadalomban senki sem érezte a hideget. Az éjszaka oly enyhe volt, akárcsak valami szende nyári est. Micaelának is úgy tetszett, mintha csak a tavasz lehelle simogatná arcát. Meg-megreszkett ugyan olykor-olykor fázósan is, de legtöbbször édes boldogan. Így érezheti magát az Aetna szüziés hóleple, ha a nap gyönyörűen csillogó hegypatakká olvasztja szét.

Eltűnődve nézett végig a beláthatlan emberseregen, s maga is csodálkozott azon, hogy ime, még délelőtt is, mennyire neheztelt rájuk. Most már örült, hogy ezek is annyira szeretik Gaetanót. Ah, ha az ifju is szeretné őt, mily boldog, mily szerencsés lenne ő akkor!

Akkor azt a kérges, ráncos kezet, mely mellszobrót faragott róla, mely most érte könnyörögve kulesodlik esdeklő imára, mily szives örömet borítaná el csókjaival!

Ily gondolatokba mélyedve állt ott egy darbig, mikor hirtelen megnyílt a székes-egyház főkapuja, s egy hatalmas, laposfedelű jármű robogott onnan elő. A vörösre mázolt kocsit tetején szent Sebestyén mártírszobra foglalt helyet, alatta ült a négy dalnok, kik a nagy szentről énekelve fognak versenyezni a kitűzött díjért. Egyikük alacsony, zömök, világtalan emberke Nicolisiból jött át ez alkalomra; a másik egy cataniai kádár, ki a köztudomás szerint Sicilia legügyesebb rögtönzője volt; Terminiből egy kovácsmester jelent meg a versenyen, s ott volt a diamantei városház portásának fia, Gondolfo is. (Folyt. köv.)

Folyó hó 6-án, pénteken este
szinielőadás után

TOMBOLA

az Otthon kávéházban.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

az „Otthon” kávéház tulajdonosa.

316-2-1

Szabadkán, forgalmas uton, 40 év
óta fennálló

fűszerüzlet házzal együtt

szabadkézből kedvező fizetési felté-
telek mellett öregség s munkakép-
telenség miatt 290-4-3

eladó.

Cim: A kiadóhivatalban.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-
tisztelendő papság becses tudomására hozni,
hogy az őszi és téli idényre való fekete,
színtartó papi szöveteim megérkeztek s azo-
kat üzletemben nagy választékban raktáron
tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-
túl is megrendelőimnek teljes bizalmát és
megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta
reverenda vagy ruha beküldése is; kívá-
ngra azonban *saját költségemen* a helyszínére
személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, vala-
mint azok javítását is jutányos árban el-
vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett
levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

196-42

papi és polgári szabó.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant
eladni vagy bér-
beadni, venni
vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá
magán egyénekről vagy cégekről és vállala-
tokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-
reklamálása végett felülvizsgálatni kíván és
végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

**az Általános Forgalmi és
Hiteltudósító intézet**

törvényszékhely bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: **Malusev Sándor**.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás
a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás
mellett eszközöltetik.

92-161

Hirdetés.

Egy jó karban lévő
9-es számú harisnyakötőgép
és egy Singer varrógép
jutányos áron eladó.

Cim: Balogh Erzsébet II. kör,
Divat-utca 628. szám. 314-3-3

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3'10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhá- hoz (Kabát, nad- rág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegetendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért,
színtartó, teletűszöveget, turistalódat, selyem-
kamgarni stb. stb. gyári áron küld a műt meg-
bízható és szolid cég mindenütt ismert poszto-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetzükségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékeny.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkésebb
rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel

1 korona.

Kaphatók továbbá:

Heumann Mór, Krécsy A. Nándor,
Wilhelm Samu, Vig Zsigmond, Filoy
Jenő és Szigeti Jenő urak könyv-
kereskedésében.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI.,
Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon-
szám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka,
I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3.
Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85.
Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-
utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereske-
dése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II.,
László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-
utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka,
III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó.
Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.